

Oponentský posudek diplomní práce Radky Smičkové na FA ČVUT v Praze

V linii řeky Moravy (2019)

Řeka Morava je pro Olomouc zásadní. Tak jako pro většinu měst na vodě. Vnitřní delta řeky s řadou líně meandrujících ramen, v čase doplněno řadou náhonů vedoucích k mlýnům, později továrnám. Historické jádro bylo možné obeplout na kajaku, část Mlýnského náhonu kopírujícího hradební okruh (Třidu Svobody) byla zasypána a proměněna v kanalizační stoku (1954) – viz historická mapka str. 18 diplomní práce.

Růst města po zrušení pevnosti, tedy po prolomení hradeb, znamená postupné a do dnes trvající potlačování přítomnosti řeky a lužní krajiny. Z původních ramen, mokrých luk a náhonů zbyl hlavní tok a část Mlýnského potoka. Z města na řece se řeka ocitla na dně nábrežních zdí. Velká část mostků, jezů, máchadel zmizela pod niveletou komunikací nových ulic.

Urbanizace území bez respektování řeky vyvolává řadu problémů, od ztráty charakteru místa po fatální problémy s průtokem většího množství vody při vysokém stavu či povodni.

Před deseti lety začala tzv. „protipovodňová opatření“. Jedná se o zvětšení průtočného profilu řeky Moravy městem a tvorbu území pro rozliv pod ním. Tyto práce jsou rozděleny do pěti etap. Dvě jsou hotové, třetí probíhá nyní – jedná se o neužší místo, kdy je řeka lemována vysokými nábrežními zdmi a zástavbou. Další dvě se připravují. Jde se o investici Povodí v intravilánu města. Návrh je neproměněnou šancí, mimo vodohospodářského řešení nenabízí mnoho.

Diplomantka předkládá ucelený názor na zapojení řeky do organismu města. Řeka v jejím návrhu není izolovaná stuha vodního proudu, ale široký pás událostí přílehlého okolí. Po důkladné analýze v měřítku celého sídla řeší stávající stav řeky Moravy. Nepolemizuje s obnovením zasypaných ramen a obnovou původního stavu.

Racionálně používá dokončené etapy protipovodňových opatření, která doplňuje, u etapy v centru města vnáší nový pohled a u plánovaných etap navrhuje výraznější zapojení do krajiny.

Transformace nábreží je kvalitní manuál, který na pěti případech zobrazuje charakteristická místa a k nim řešení. Přírodní, městské, propojovací, pobytové – sociální a rezidenční. Ideový návrh vychází ze znalostí místa a daností navrhovaných technických opatření (konfigurace profilu, výška hrází...).

Mimo bermu řeky, která je kultivována jak krajinářsky, tak městotvorně - lávkou, pobytovými schody, moly apod., diplomantka navrhuje i zástavbu dvou kasáren. Ty jsou v blízkosti. Žižkova kasárna na Letné a brownfield opouštěného vojenského areálu při městském periferiku. Například první území se nachází mezi dvěma řekami (Moravou a jejím ramenem). Navržený měkký rastr je formovaný souvislostmi a nabízí průhled z nové lávky na dominantu věže katedrály Sv. Václava. Tyto momenty jsou návratem k původnímu kontaktu řeky s městem.

Lávek je v návrhu více. Dotyk vody je zásadní. Jak pohledový, tak možný fyzický. Tok vody kopírují pěší cesty i cyklostezky. Doplněné spojení přes řeku a události typu zpřístupnění mysu na soutoku Moravy a Bystřice jsou skvělé. Doplnění struktury města je v intencích platného územního plánu a vysoce aktuální.

Radka Smičková transformuje nábreží a tím obnovuje zásadní úlohu řeky Moravy ve městě Olomouci.

Otázky

– Čeho si v návrhu nejvíce ceníte?

- Proč jste se nepustila do zásadní polemiky se současnou podobou řečiště, zejména zasypaných ramen, případně částečně rozlivu na ploše brownfieldu kasáren?

Děkuji za poctivě prošlapaná místa a vyváženou kvalitu návrhu. Přesvědčivé přístupy s nadhledem a výtvarnou kvalitou.

Musím zmínit aktivní přístup studentky na Re.vize Olomouc

Navrhuji - B

V Olomouci dne 10/6/2018

Lukáš Blažek

(. Blažek)